



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

IV. De jure patronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

dinum regularia & regulares, ceteraque beneficia ecclesiastica quocunque titulo nuncupata, quorum fructus, redditus, & proventus in distributiones quotidianas convertuntur, sub literis Pauli II. & aliorum predecessorum hujusmodi comprehendatur.

Nos considerantes quod annatarum communium & aliorum jurium predictorum exactio in recognitionem universalis dominii introducta est antiquissima. Quindecim annorum usque & solutio ideo adinventi sunt, ne Camera predicta ex monasteriorum, prioratuum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum unionibus, quae amplius vacare non sperabatur, detrimentum aliquod pateretur. Volentes Camera nostrae Apostolicae, ac venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, nec non dilectorum filiorum Romae Curiae officiorum participantium jura praeservare, illorumque indempnitati consulere, ad omne dubium omnemque dilucidationem & excipiendi occasionem tollendam motu simili, & ceteris & singula monasteria tam secularia quam quorumvis ordinum regularia, dummodo in libris ejusdem Camera taxata reperiantur, reliqua vero monasteria, prioratus, praeposituras, praepositorum, tam seculares quam quorumvis ordinum regulares, nec non dignitates, personatus, administrationes, officia, & alia quocunque beneficia Ecclesiastica etiam si manualia, & de jure patronatus existant, quorum fructus, &c. summam 24. ducatorum auri de Camera se. co. sit. val. annuum excedunt, a quocunque tempore circa, etiam ante festum Martinum Papam V. similiter predecessorem nostrum, & per nos & successores nostros quibuscunque cathedralibus, etiam metropolitanis, seu collegiatis Ecclesiis, aut capitularibus mensis, etiam pro quotidianis distributionibus, aut aliis usibus, nec non collegiis, universitatibus, congregationibus quorumvis ordinum, monasteriis, domibus, hospitalibus, fabricis, ac utriusque sexus personarum piis locis, quantumvis privilegiatis & exemptis, sub quibuscunque tenoribus & formis Apostolicae auctoritatis unius, seu alias quomodolibet & quovis titulo obtenta & possessa, sub literis Pauli II. & aliorum predecessorum hujusmodi comprehendendi & includendi. Et propterea omnia & singula cathedralium etiam metropolitanarum, Ecclesiarumque collegiatarum capitula, congregationes, universitates, collegia, hospitalia, & pia loca, & quavis alia in quorum favorem uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones hujusmodi factae reperiantur, quantumcumque ut praesertim exemptae & privilegiae existant, etiam si se superinde in Camera Apostolica non obligaverint, dummodo monasteria & beneficia ipsa possideant, ad solutionem communium annatarum & aliorum jurium predictorum eidem Camera pro tempore praeterito (salvis collegii & officiorum juribus quoad futura remanentibus) ratione unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & submissionum predictorum singulis 3. annis a die qua ille suum sortitum fuerint effectum, & alias juxta tenorem literarum in forma motus proprii a Julio III. predecessore predicto super applicatione quindecim annorum eidem Camera facta, de super emanatarum faciendam teneri & obligatos esse, & ad id per sententias, censuras, & poenas in singulis Pauli II. & aliorum predecessorum hujusmodi literis contentas, cogi & compelli posse, siquidem & non aliter in praemissis omnibus & singulis per quoscunque, iudices & commissarios quavis Apostolica auctoritate fungentes, etiam palatii nostri Apostolici causarum auditores, necnon S. R. E. Cardinales, ac venerabilem fratrem nostrum Hieronymum

Episcopum Maceraten. praefere Camera electioni, cum omnes & singulas causas occasione praemissa committimus in quavis instantia, subinde ad eorum cultum aliter iudicandi facultatem, subinde debere irritumque, &c. detestamur de electione Mandantes eidem Hieronymo Episcopo, ut omnes singulas causas coram eo inter dilectos filios eiusdem Camera collectorem ex una, & quascunque congregationes capitula, collegia, & quavis alias personarum unionibus, super solutione annatarum communium annuarum jurium, quindecim annorum coram eo, ut in praemissa occasione nunc & pro tempore procedat iura praemissum tenorem terminet & decidat. Et pro facultate indagare unionum predictarum omnia & singula cathedralium etiam metropolitanarum & collegiatarum Ecclesiarum capitula, collegia, & quorumvis unionum regulares congregationes seu collegia, & pia loca, & quovisque praefatos & procuratores ad iudicandum praesertimendum medio iuramento omnia & singula monasteria, prioratus, praeposituras, praepositorum, & alia quocunque beneficia Ecclesiastica, quae ipsa capitula, congregationes, & alia pia loca possideant, & quo titulo illa possideant, & quibusmodi valores sub privationis, & alia ut literis in praemissis proprii Pauli IV. predecessoris hujusmodi contentis sententias, censuras, & poenas in Romana Camera eidem eidem monent & requirant.

TITVLVS IV
DE IVRE PATRONATVS

Adrianus VI.

Beneficiorum ecclesiarum canonice non peremptoria sunt a primo anno Pontificatus Innocentii octavi, quibus annatis sunt praeter Idus Septembris, 1569. reuocant.

CAP. I.

Sanctissimus D. N. Adrianus VI. successoris sedem suam, quod nonnulli Romani homines, etiam predecessores directus personis de collegiis, prioratibus, & facultatibus de iudicio proprio, & alia ut literis in praemissis proprii Pauli IV. predecessoris hujusmodi contentis sententias, censuras, & poenas in Romana Camera eidem eidem monent & requirant.

a Introdotta sui annata ad subuentionem Papa & Cardinalium indigentium, sicuti & charitativum subsidium, ut tradit Ferdinand. Cordub. in tractatu suo de annat. quem refert Gomez, in praefato, reg. concili. de valore exprimendo, n. 6.

a Vid. Mir. Sicuti de praedictis coll. Sicuti in eod. tractatu de iura Apostolicae auctoritatis, & Innocentii octavi, de quibus in r. qu. i. art. 1. in tract. de notariis, & in tract. de iura parum, art. 1. beneficiorum 3.

Si patroni alicujus beneficii Ecclesiastici, sive sine laici, sive clerici, aliquem ex apostatis & extra claustra vagantibus ad beneficium de eorum jure patronatus existens tunc vacans presentaverit, presentationes hujusmodi sint eo ipso nullae, irritae & inanes, ac viribus careant, & ipsi patroni jure presentandi alios ad eadem beneficia pro ea vice tantum privati existant.

Pius Quartus, ex reformationis penitentiariae Apostolicae decretis.

Tu patronatus concedendi legitima causa qua sit.

Penitentiarius ac penitentiariae Apostolicae regent abstinere a concessione juris patronatus, seu presentandi ad beneficia Ecclesiastica propter augmentum fructuum, sed tantum ex causa fundationis vel dotationis illud concedere possit.

TITVLVS V. DE CONFESSIS.

Paulus Quartus.

Confessi crimino aut probatissimi iudicij quatuordecim annorum carcerari non relaxantur, nisi in casu, qui praescriptus fuerit causis.

Inter iuris communis dispositione satis provisum sit, ut de aliquo crimine inquisitus, dum super iudicij contra eum existentibus discutitur, ab torture in ejus persona iure locus sit, personaliter in carcere detineatur, & ut crimen confessus in quem nihil nisi ut penam solvere cogatur, agendum restat, quousque ille debite punitus fuerit, non relaxetur: tamen ut nuper accepimus, rei criminum torture supponendi, sub cautione de se representando, & confessi sub simili cautione, seu etiam sub cautione de stando iuri, & iudicium solvendo, plerumque relaxantur, quo fit ut illi extra carcerem possint expeditionem non procurantibus, causae hujusmodi differantur, & demum oblivioni tradantur, aut variis viis rei ipsi, post aliquod tempus, cautiones praestatas liberari procurent, sicque ipsi penas debitas effugiant, & delicta remaneant impunita, in grave scandalum, & pediculum ceterorum exemplum. Nos itaque huic abusu occurrere volentes, more simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, tenore praesentium decernimus, statumur & ordinamus, ut nullus, qui ex iudicij contra eum laborantibus iure torquendus veniat, seu de quo dubitetur, dum de iudicij hujusmodi, an ad torturam sufficientia sint, disputatur, quo usque per torturam iudicia ipsa purgaverit, aut eum torture subijciendum non esse, cognitum fuerit, nisi procuratore sibi constituto ad haec omnia citato & interveniente, sub quavis cautione a carcere relaxetur, neque super his extra carcerem audiat. Nullus etiam qui crimen in iudicio confessus fuerit, contra quem nulla sunt partes iudicij, nisi in exequendo, etiam si pro crimine hujusmodi pecuniaria poena placendus veniat, & quaevis cautionem de illa solvenda praestare offerat, a carcere relaxetur, nisi poena ipsa, praefato sibi procuratore de super audito, debite perfoluta, sicque per quoscunque iudices quavis auctoritate fungentes, iudicari, diffiniri, & observari debere, subacta eis & eorum cuilibet alteri iudicandi & diffinendi facultate, irritumque & inane quicquid contra praesentium tenorem a quoquam quavis auctoritate, licenter vel ignotantes, attentari contigerit, decernimus.

Paulus IV.

Tu presentandi private qui apostatam presentat ad beneficium jure patronatus.

1. Constitutione, dotacione, vel fundacione, ut ius acquiratur, sic et istem tribus modis conservatur, cap. 3. de jure patronatus, cap. 1. de monachis, & ibi glossa, 16. questio. 7. cap. 1. de abbatibus in 2. 2. 2.

2. Pan. in cons. 4. & 106. lib. 2. Cass. ad dec. 7. de jure patronatus, in 7. 2.